

Gemeenteraad van Hengelo
Postbus 18
7550AA Hengelo

Gemeente Hengelo

Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp	Zaaknummer	Uw kenmerk	Datum
Brief evaluatie actieplan	3435854		4 april 2023

Geachte leden van de Raad,

De gemeente Hengelo heeft de Lokale Inclusie Agenda met het Actieplan Toegankelijkheid vormgegeven. In het Actieplan Toegankelijkheid staan de onderwerpen genoemd waar aandacht en/of uitvoering aan is gegeven op het gebied van toegankelijkheid in de periode van 2020 tot heden.

Evaluatie

Bij de vaststelling van het Actieplan Toegankelijkheid begin 2020 is de gemeenteraad toegezegd dat er na twee jaar een evaluatie plaats zou vinden. Helaas heeft vanwege Covid-19 de evaluatie een jaar later dan gewenst plaats gevonden. De uitkomst van de evaluatie is als bijlage 1 opgenomen bij deze brief. In de evaluatie worden de onderwerpen uit het Actieplan Toegankelijkheid behandeld. Ook worden andere onderwerpen behandeld die niet specifiek staan genoemd in het Actieplan, maar waar de afgelopen jaren wel aandacht en eventueel uitvoering aan is gegeven. De Stichting Gehandicaptenraad Hengelo (SGH) en Bartimeus zijn als vaste gesprekspartners bij toegankelijkheid bij deze evaluatie betrokken.

Aanpassingen gymzaal

In de evaluatie is het toegankelijk maken van gymzalen meer uitgewerkt. De reden hiervoor is dat de gemeenteraad voor zowel het jaar 2022 en 2023 incidenteel middelen beschikbaar heeft gesteld voor onder andere het toegankelijk maken van gymzalen in Hengelo.

De reden om met gymzalen te beginnen is meerledig. De keuze om te beginnen met gymzalen is in overleg met SGH en Bartimeus gemaakt. Daarnaast zijn gymzalen relatief eenvoudig toegankelijk te maken. Er is uitgebreid onderzoek verricht bij één gymzaal (gymzalen in Hengelo zijn grotendeels identiek dus alle zalen onderzoeken heeft geringe meerwaarde en weegt niet op tegen de extra kosten). Met de beschikbare incidentele middelen kan één gymzaal worden verbouwd. Een kostenraming voor het toegankelijk maken van een gymzaal is door het team Vastgoed Beheer van de gemeente Hengelo opgesteld. Deze is als bijlage 2 toegevoegd en meegenomen in de kostenraming in de evaluatie Actieplan Toegankelijkheid.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres
Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074

Het ontbreken van middelen wil niet zeggen dat er geen aandacht is voor het toegankelijk maken van ander gemeentelijk vastgoed. Het college hecht er waarde aan om te benadrukken dat juist het toegankelijk maken van ander gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed minstens zo belangrijk wordt gevonden. Daarom wordt onderzocht of er mogelijkheden liggen bij huidige ontwikkelingen, zoals het transformatieplan binnen het sociaal domein en het Integraal Huisvesting Plan Onderwijs. Denk bijvoorbeeld aan het toegankelijk maken van buurt- of wijkcentra die gebruikt gaan worden voor dagbesteding, waarmee het wijkgericht werken voor meer inwoners toegankelijk wordt.

Financiële paragraaf

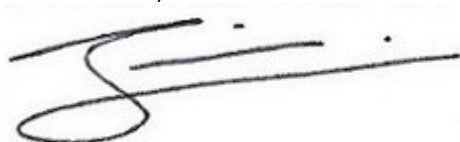
Tot op heden is er geen structurele dekking voor toegankelijkheid. Daarom is aan de evaluatie een financiële paragraaf toegevoegd. In de paragraaf is een kostenraming opgenomen. Deze raming maakt duidelijk wat er in de toekomst nodig is aan middelen om vorm te kunnen geven aan de verschillende onderdelen van het Actieplan Toegankelijkheid. Via de zomernota zal hiervoor een verzoek aan de gemeenteraad worden gedaan.

Vanzelfsprekend is er de bereidheid om voorafgaand aan dit verzoek met de gemeenteraad zowel procedureel als inhoudelijk verder van gedachten te wisselen. Een informerende politieke markt zou hiervoor een goede mogelijkheid zijn.

Vervolg Actieplan Toegankelijkheid

Uit de evaluatie en het overleg met de gesprekspartners blijkt dat de opzet van een Actieplan Toegankelijkheid goed werkbaar is. Voor de komende jaren geven de onderwerpen uit het bestaande actieplan nog voldoende uitdaging. Namens de vaste gesprekspartners is de wens uitgesproken om verdere uitvoering te blijven geven aan het huidige Actieplan Toegankelijkheid.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Hengelo,
de secretaris, de burgemeester,

De heer J. Eshuis

De heer S.W.J.G Schelberg

Bijlagen:

1. Evaluatie Actieplan toegankelijkheid
2. Kopie van toegankelijkheid gymzalen

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres

Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres

gemeente@hengelo.nl

Telefoonnummer

14-074

Evaluatie Actieplan Toegankelijkheid

Aanleiding

“In Hengelo willen we dat iedereen zichzelf kan zijn en zich zelfstandig en veilig kan verplaatsen. Daarom moeten de gemeente, bewoners en ondernemers de stad zo toegankelijk mogelijk maken voor mensen met een beperking. Samen maken we van Hengelo stapsgewijs een stad waarin iedereen die dat wil mee kan doen en zich welkom voelt, met of zonder beperking.”

Bovenstaande komt uit het Actieplan Toegankelijkheid (hierna te noemen Actieplan), dat in 2020 is bekrachtigd door de gemeenteraad. Met dit Actieplan wordt de Inclusie agenda vorm gegeven.

In het Actieplan staan verschillende onderwerpen genoemd. Deze zijn in overleg met Bartimeus (belangenvereniging voor mensen met een visuele handicap) en Stichting Gehandicaptenraad Hengelo (SGH) bepaald. Deze twee belangenverenigingen zijn de vaste gesprekspartners voor de gemeente Hengelo voor wat betreft tot stand komen, input en uitvoering Actieplan.

Bij het vaststellen van het Actieplan is tevens de afspraak gemaakt om deze na ca. twee jaar te evalueren en de uitkomst te delen met de gemeenteraad. Vanwege Covid-19 is dit met een jaar vertraagd, maar hierbij de evaluatie van het actieplan.

Voorwoord door Stichting Gehandicaptenraad Hengelo

Het actieplan toegankelijkheid heeft ertoe geleid dat er de afgelopen jaren structureel overleg heeft plaats gevonden tussen de Gemeente Hengelo en de Gehandicaptenraad Hengelo.

Dankzij de vertegenwoordiger van de Gemeente Hengelo, de heer Reinald Dik, heeft de Gehandicaptenraad goede ingang gevonden bij het ambtelijk apparaat van de gemeente. Hierdoor zijn verschillende problemen met betrekking tot de toegankelijkheid voor gehandicapten weggenomen.

Verder is er gewerkt aan bewustwording van de obstakels die mindervaliden ondervinden in het dagelijks leven en hoe die weggenomen kunnen worden.

Eén van de mooie resultaten van dit overleg was de schoolvoorlichting aan leerlingen van groep 7 en 8 van de basisscholen in Hengelo om meer bewustwording te creëren. Tot enkele jaren geleden ging de Gehandicaptenraad naar de scholen toe om voorlichting te geven, toen de subsidie stopte bleek dat niet meer haalbaar. Dankzij het overleg met de Gemeente is een samenwerking tot stand gekomen tussen Hengelo Sport en de Gehandicaptenraad. Hengelo Sport gaf de kinderen, tijdens één van de ‘SWIM’ lessen, al een les in blind zwemmen waarbij de Gehandicaptenraad nu mooi kon aansluiten. De Gehandicaptenraad was, 2 weken lang, aanwezig met een rolstoelbaan, een blindengeleide baan en verschillende vervoersmiddelen voor mindervaliden. Meyra stelde verschillende soorten rolstoelen en een driewiel fiets ter beschikking en de Hengelose ijsclub een racerunner (een soort loopfiets). Bijna 700 kinderen konden aan de lijve ondervinden hoe het is om met een rolstoel te moeten rijden, hoe het is om geblinddoekt door middel van een taststok je weg te vinden of hoe je met één hand je schoen moet strikken of een boterham moet smeren. Veel kinderen waren erg onder de indruk en opmerkingen als “nu snap ik waarom je je fiets niet op een blinde geleidelijn mag zetten” is er slechts één, maar geeft aan dat deze voorlichting zeker nuttig was.

De Gehandicaptenraad heeft het overleg met gemeente op deze manier als nuttig en zinvol ervaren en hoopt dan ook op een voortzetting van dit overleg.

Daan Broeze, voorzitter Gehandicaptenraad Hengelo

Inleiding

De evaluatie van het Actieplan is samen met de vaste gesprekspartners gedaan. Men is gevraagd over het werken met het Actieplan zoals deze in Hengelo wordt gebruikt en eventuele verbeter- of aandachtspunten. Beide willen de huidige werkwijze graag onveranderd voortzetten en eventuele opmerkingen zijn opgenomen in de verdere uitwerking.

Dezelfde onderwerpen uit het Actieplan hebben als uitgangspunt gediend voor de evaluatie. Hierbij is dezelfde volgorde van de onderwerpen zoals in het Actieplan gehanteerd. De volgorde van de onderwerpen is:

- Bewustwording
- Aanpassingen in de fysieke ruimte:
 - o Nulmeting (inclusief uitwerking begroting aanpassen gymzalen)
 - o Geleide stroken
 - o Ratels bij verkeersregelinstallaties
- Laaggeletterdheid
- Samenwerking

Het Actieplan was en is niet bedoeld als een statisch document welk geen ruimte laat om met andere zaken bezig te kunnen. Dit heeft gemaakt dat naast bovengenoemde ook andere onderwerpen in de evaluatie aan bod komen. Deze staan genoemd onder:

- Wat hebben we nog meer gedaan
- Klachtenafhandeling

Bij de verschillende onderwerpen wordt een korte toelichting gegeven. Waar nodig wordt aangegeven of en hoe hier verder mee kan worden gegaan.

Aan deze evaluatie is extra een financiële paragraaf toegevoegd waarin opgenomen een kostenraming. Met deze paragraaf wordt inzicht gegeven wat nodig is aan financiële middelen om verschillende onderdelen uit het Actieplan te realiseren. Vooralsnog is er afgezien van incidentele middelen (in 2022 eenmalig een bedrag van € 13.300,- en in 2023 eenmalig € 40.000,- (amendement: geen drempels)) geen structurele dekking voor het onderdeel toegankelijkheid.

Door het Actieplan is duidelijk geworden welke onderdelen voor de toekomst nodig zijn en de daarmee samenhangende kosten. In de financiële paragraaf wordt dit verder uitgewerkt en middels een kostenraming duidelijk gemaakt.

Onderwerpen Actieplan Toegankelijkheid

I. Bewustwording

Bewustwording wordt makkelijk en vaak genoemd als onderwerp. Het is een breed begrip wat niet altijd even goed tastbaar te maken is. In samenwerking met SGH en Hengelo Sport is het gelukt uitvoering te geven aan bewustwording, zoals het rolstoelparcours bij het Twentebad (zie Wat hebben we nog meer gedaan).

Bewustwording begint met de bereidheid van eenieder om open te staan voor toegankelijkheid. Of deze bereidheid altijd voldoende aanwezig is, is een vraag welke in de afgelopen jaren naar boven is gekomen, ook in de eigen organisatie. Zo is er over bewustwording in 2022, in samenwerking met Bartimeus een bijeenkomst georganiseerd. Helaas was de opkomst bijzonder laag.

Ook de vraag om mee te werken aan een denktank van Bartimeus over toegankelijkheid leverde minder positieve reactie dan verwacht en kreeg daarmee geen vervolg. Deze uitkomst maakt dat er voor de komende jaren nog meer wordt ingezet op bewustwording. De opdracht is ook bij de SGH neergelegd om hierin mee te denken hoe de komende periode vorm te geven aan het onderdeel bewustwording.

Deze vraag heeft geresulteerd in een vorig jaar gehouden actie. In de week van de toegankelijkheid (eerste week oktober) is met deze actie in het stadhuis aandacht gevraagd voor bewustwording. De actie was vooral bedoeld om ambtenaren te laten ervaren wat je meemaakt wanneer je in een rolstoel zit. Deze actie is in samenwerking met SGH georganiseerd. Door zelf deel te nemen is hopelijk bewustwording gecreëerd of dat de groep die niet heeft deelgenomen er over na is gaan denken.

Voor de komende jaren blijven we in ieder geval inzetten op bewustwording. Samen met SGH wordt er nagedacht over vervolgacties. Zeker is dat de actie zoals gehouden bij het Twentebad terug zal komen. Wel moeten hier voldoende structureel middelen beschikbaar voor komen (in de kostenraming zijn deze opgenomen als promotionele activiteiten (zie paragraaf kostenraming)).

II. Aanpassingen fysieke ruimte

a. Nulmeting

In de afgelopen twee jaren zijn er drie nulmetingen toegankelijkheid verricht. De nulmetingen die zijn gedaan hebben betrekking op basisscholen, buurtcentra en gymzalen in Hengelo. De nulmetingen zijn zoals door de gemeenteraad voorgesteld, gedaan door leerlingen van het ROC Twente. De uitkomst van deze nulmetingen is vorig jaar met de gemeenteraad gedeeld. Daarbij is door de gemeenteraad voorgesteld om een vervolg te geven aan de uitkomst van de nulmeting gymzalen. Meer specifiek is gevraagd om een kostenoverzicht op te stellen voor het toegankelijk maken van gymzalen (conform wetgeving bouwbesluit). Hiermee samenhangend heeft de gemeenteraad een incidenteel budget van ca. € 50.000,- voor het jaar 2022 beschikbaar gesteld (waarvan ca. € 30.000 dekking 0,4 fte ambtelijke capaciteit).

In samenwerking met SGH en Bartimeus is er door Accesibility (onderdeel van Bartimeus) onderzoek verricht en een rapport opgesteld over de toegankelijkheid van gymzalen. Vanwege de uniformiteit van de meeste gymzalen is gekozen voor een gymzaal (gymzaal Vöckerschool) die representatief is voor de meeste gymzalen in Hengelo. In dit rapport zijn verbeterpunten en adviezen opgenomen voor een goed toegankelijke gymzaal. Dit rapport en de uitkomsten van de nulmetingen zijn door collega's van het team Vastgoed verwerkt tot een begroting (zie bijlage). De (indicatieve) kosten (april 2022) voor het aanpassen van een gymzaal zijn ca. € 30.000,- (onder voorbehoud, bouwkosten zijn onderhevig aan prijsstijgingen die momenteel zo snel stijgen dat op het moment van lezen de kosten voor een verbouwing alweer boven het genoemde bedrag uitstijgen). Vanwege de oververhitte bouwsector is in overleg met het

team Bouw van de gemeente Hengelo en SGH besloten om vorig kalenderjaar nog niet te starten met de aanpassingen voor het toegankelijk maken van een gymzaal. Het restant van het toegekende bedrag is meegenomen naar 2023 en zal wanneer de bouwmarkt enigszins is genormaliseerd gebruikt worden om te starten met de verbouwing van één gymzaal.

In overleg met SGH is er in eerste instantie voor gekozen om drie gymzalen (één per jaar) toegankelijk te maken. De drie geselecteerde gymzalen zijn mede op advies van team Bouwservice (Gem Hengelo) gekozen. Deze gymzalen zijn in het verleden al meer toegankelijk gemaakt. Het gaat om de locaties: Klaas de Rookstraat – Woolderesweg – Wolter ten Catestraat. Door voor deze drie te kiezen wordt tevens een goede geografische bereikbaarheid gewaarborgd. Hiermee is er voor iedereen in Hengelo straks een toegankelijke gymzaal in de buurt. Daarbovenop hebben we in Hengelo de sporthal Hasseler Es. Deze is al goed toegankelijk en tevens geschikt om meer grotere sportactiviteiten te organiseren (toernooien) naast het reguliere sportaanbod. Hengelo beschikt daarmee in de toekomst over vier toegankelijke sportaccommodaties. Voor de verdere toekomst proberen we alle Hengelose gymzalen zo goed mogelijk toegankelijk te maken. Wanneer er een verbouwing of renovatie voor een gymzaal staat gepland, zal het toegankelijk maken daar een vast onderdeel van moeten zijn.

De hierboven genoemde kosten zijn de begrote kosten voor één gymzaal. De start met één gymzaal is voor het team Bouw tevens een toets of de geraamde begroting realistisch is.

Voor de verdere uitvoering van het toegankelijk maken van gymzalen zal geld beschikbaar moeten komen (zie financiële paragraaf).

b. Geleidestroken

Samenhangend met de ontwikkeling van de binnenstad is de wens uitgesproken deze voor iedereen goed toegankelijk te laten zijn. Parallel met de ontwikkeling van het nieuwe stadscentrum is er vormgegeven aan de geleidestroken. Dit zijn niet de standaard witte geleide tegels. In plaats daarvan is gekozen om hiervoor de metalen roosters/goten te gebruiken. Deze keus is in overleg met SGH tot stand gekomen. Een praktische en goede oplossing, maar hiermee is niet de volledige binnenstad van geleidestroken voorzien. Hiermee blijft dit onderwerp punt van aandacht en zal vorm moeten krijgen in de komende jaren.

Daarnaast is ook aandacht gevraagd voor geleidestroken van en naar bushaltes binnen het centrum. Hier is nog geen actie op ondernomen. De gedachte is om eerst de volledige verbouwing van het centrum inclusief geleidestroken af te wachten.

Daaropvolgend kan in kaart worden gebracht (via een nulmeting openbare ruimte) hoe de situatie is voor het overige deel van de binnenstad en hoe de verbinding kan worden gezocht met het aanwezige openbaar vervoer.

Voor de realisatie van de geleidestroken is en blijft contact tussen verschillende afdelingen binnen de gemeentelijke organisatie noodzakelijk. Dit wordt vormgegeven.

c. Ratels

Vanuit Bartimeus is aangegeven dat naast geleidestroken het veilig kunnen oversteken een belangrijk aandachtspunt is. Als gemeente vinden we dit eveneens een belangrijk onderwerp. Om dit goed vorm te geven is de volgende procedure is afgesproken. Met Bartimeus loopt de afspraak rechtstreeks contact te hebben met de betreffende verkeerskundige aangaande klachten betreffende dit onderwerp. Bij het herinrichten c.q. vernieuwen van Verkeer Regel Installaties (verkeerslichten) worden de voetgangerslichten voorzien van de meest up-to-date techniek en voorzien van moderne ratels. Voor alle partijen is dit een goed werkbaar concept. Zo is er onlangs na een vraag

van Bartimeus besloten bepaalde werkzaamheden in tijd naar voren te halen, om zodoende een klacht over een specifieke VRI eerder te verhelpen. Deze bestaande afspraak wordt gecontinueerd.

III. Laaggeletterdheid

Het onderwerp laaggeletterdheid krijgt met name aandacht vanuit de afdeling Communicatie. Er wordt op verschillende manieren aandacht aan besteed. Zo is er de jaarlijks terugkerende actie om een voor iedereen te begrijpen tekst te schrijven binnen de eigen organisatie. Daarnaast wordt er hard gewerkt aan een voor iedereen te begrijpen en te gebruiken gemeentelijke website. Uiteindelijk moet de site voor zowel laaggeletterden als blinden te gebruiken zijn. Momenteel voldoet de site aan nalevingsstatus C (status C betekent dat de eerste essentiële maatregelen zijn genomen).

Vanuit communicatie wordt hier verder aan gewerkt.

IV. Samenwerking

In het Actieplan Toegankelijkheid zijn er een paar principiële keuzes gemaakt om de effectiviteit op het gebied van toegankelijkheid te vergroten. Zo is er bewust gekozen voor een actieplan waarin onderwerpen zijn genoemd die in samenspraak met de partners zijn vastgesteld. Tevens is er gekozen voor een niet te groot aantal onderwerpen. Met de partners is de afspraak gemaakt dat onderwerpen die niet zijn opgenomen in het actieplan wel kunnen worden opgepakt. Af en toe speelt er een vraag of is er actie nodig op een onderwerp welk niet staat genoemd (zie Wat is er nog meer gedaan). Het actieplan voorziet in die ruimte, Vanuit de bestaande goede samenwerking is er flexibiliteit en kan er snel worden gehandeld met betrokken partijen.

Met SGH en Bartimeus is structureel overleg en wordt constructief samengewerkt, wat de uitvoering ten goede komt.

Gezamenlijk zijn we van mening dat het bestaande Actieplan Toegankelijkheid voldoende uitdaging biedt voor de komende jaren en erin voorziet om Hengelo meer toegankelijk te maken.

V. Overzicht voortgang activiteiten

Onderstaand een schematische weergave met betrekking tot de werkzaamheden toegankelijkheid voor de komende jaren:

Actiepunt	Volgens planning	Extra/prioriteit	Toelichting	Middelen (financieel)
Bewustwording		X	Prioriteit voor de komende jaren. Blijft aandachtspunt waar komende jaren meer gedaan gaat worden. Acties in samenspraak met partners	Structureel middelen nodig voor formatie en uitvoering
Fysieke ruimte: Nulmeting	X		Komende periode aandacht voor publieke ruimtes.	Structureel middelen nodig voor formatie en uitvoering
Fysieke ruimte: bereikbaarheid	X		Geleide-lijnen binnenstad	Incidenteel middelen nodig
Fysieke ruimte: Ratels	X		Bij installatie nieuwe VRI wordt hier uitvoering aan gegeven	nvt

Laaggeletterdheid	X		Interne organisatie blijft bezig met laaggeletterdheid en voor iedereen toegankelijk nieuws (brieven, berichten, etc.)	nvt
Samenwerking	X		Er is structureel overleg met SGH en Bartimeus	Structureel middelen nodig voor formatie

Extra activiteiten naast het actieplan

Naast de onderwerpen zoals hierboven besproken in de evaluatie zijn er verschillende andere onderwerpen behandeld die niet staan benoemd in het actieplan, maar wel een bijdrage leveren aan toegankelijkheid. Onderstaand verschillende onderdelen die de laatste twee jaar eveneens vanuit de gemeente Hengelo zijn vormgegeven.

I. Voorlichting c.q. bewustwording voor collega's

Bij de totstandkoming van het Actieplan Toegankelijkheid is er intensief overleg geweest met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). Dit overleg was vooral bedoeld ter toetsing van het door Hengelo gekozen format Actieplan Toegankelijkheid. De uitkomst spreekt voor zich. Het door Hengelo gebruikte Actieplan voldoet aan de kaders zoals gegeven door de VNG met betrekking tot de inclusie agenda. Ons Actieplan Toegankelijkheid heeft tevens gediend als voorbeeld voor andere gemeenten. Hier is een presentatie over gegeven waar meer dan 30 andere gemeenten bij aanwezig zijn geweest.

Onlangs is er gesproken met de accounthouder toegankelijkheid van de provincie Overijssel. Deze heeft de gemeente Hengelo gevraagd een presentatie te geven over de totstandkoming van en het werken met het Actieplan Toegankelijkheid op een symposium georganiseerd door de provincie.

a. Bewustwording collega's

In het begin van 2022 is er een voorlichting gegeven door Bartimeus. De voorlichting is gegeven in het kader van bewustwording. Het onderwerp van de bijeenkomst was de gevolgen en consequenties van slecht zicht of geen zicht. Deze voorlichting is opgesplitst in een late middag (ambtenaren) en begin van de avond (raadsleden) sessie. Helaas zijn beide sessies door (te) weinig personen bezocht.

Zoals vermeld is op het onderdeel bewustwording nog veel te winnen. Dit onderwerp heeft daarom ook de focus voor de komende jaren.

b. Voorlichting basisscholen

In maart van dit jaar (2022) is er sinds lange tijd opnieuw een bewustwording evenement georganiseerd voor de hoogste klassen van de basisschool. Dit evenement is nieuw leven ingeblazen, mede door vragen hieromtrent van de ChristenUnie. In de beantwoording op de vragen is aangegeven dat de gemeente Hengelo zou onderzoeken of er mogelijkheden zijn om hier vorm aan te geven. Dit is gelukt, met hulp van Hengelo Sport, Meyra en de SGH is er een rolstoelparcours, blindenparcours en blind zwemmen georganiseerd voor de jeugd. Het is als een pakket en onderdeel van de activiteiten van Hengelo Sport aangeboden aan de hoogste klassen van het basisonderwijs. Dit om kinderen bewust te maken waar je mee te maken krijgt als mindervalide. Tevens paste het goed in het programma van Hengelo Sport als een andere manier van bewegen.

Het evenement was een succes. Er is door vele basisscholen op ingeschreven en het heeft veel media-aandacht gekregen. De landelijke pers (Kidsweek) heeft hierover een artikel gepubliceerd. Inmiddels zijn er afspraken gemaakt om dit evenement een jaarlijks terugkerend onderdeel te laten zijn op de agenda van Hengelo Sport.

II. Bewegwijzering

Wanneer de nieuwe borden voor de centrum bewegwijzering in de binnenstad worden geplaatst, worden hierin ook borden met de verwijzing naar het mindervalidentoilet opgenomen. Het nieuwe mindervalidentoilet komt in het nieuwe horecagebouw op het marktplein. Dit toilet is zowel van buiten als binnen bereikbaar voor gebruikers. Met de opening van het nieuwe toilet wordt het bestaande mindervaliden toilet opgeheven.

III. Onderzoek toegankelijkheid binnenstad

Een onderdeel wat de binnenstad van Hengelo beter toegankelijk maakt is het MKB-project Toegankelijkheid. Het MKB (belangenvereniging Midden en Klein Bedrijf) is een project gestart waar gemeenten zich ruim een jaar geleden konden aanmelden. Met medewerking van de centrummanager is Hengelo aangemeld en geselecteerd voor dit project. In het voorjaar 2022 zijn verschillende ondernemers in de binnenstad door een projectleider van het MKB bezocht. Deze projectleider heeft een rapport op over de toegankelijkheid van de bezochte winkel/pand. Het rapport is inmiddels gedeeld met de betreffende ondernemers en voorzien van tips hoe de winkel meer en beter toegankelijk te maken. Het is aan de betreffende ondernemer wat hier mee gedaan wordt. Deelname is kosteloos, alleen zijn eventuele kosten voor het meer toegankelijk maken voor eigen rekening.

Half september 2022 is het rapport officieel bekend gemaakt in bijzijn van onder andere wethouder Marie José Luttikholt in ontvangst genomen. Hengelo heeft de status brons gekregen, waarmee een podiumplaats is verworven.

Klachtenafhandeling

In deze evaluatie wordt er kort aandacht besteed aan klachten van inwoners of onze (gesprek)partners. Een onderdeel welk niet expliciet wordt benoemd in het actieplan, maar waar in de afgelopen jaren wel aandacht aan is gegeven.

Het voert te ver om klachten over toegankelijkheid afzonderlijk in deze evaluatie te bespreken. Deze zijn ook niet allemaal inzichtelijk. Klachten komen conform afspraak binnen bij onze vaste gesprekspartners. Deze zorgen zelf voor de verdere afhandeling. Klachten die niet kunnen worden opgelost door onze vaste partners worden besproken met de gemeente Hengelo. Voorbeelden hiervan zijn klachten over oneigenlijk gebruik mindervalidenparkeerplaatsen, toegang tot publieke gebouwen of reclameborden in de openbare ruimte.

Bovenstaande werkwijze van klachtenbehandeling via SGH of Bartimeus werkt goed. Af en toe worden we als gemeente nog rechtstreeks benaderd.

Bovengenoemde werkwijze van klachtenafhandeling wordt gecontinueerd.

Hoe verder

Alle onderwerpen uit het Actieplan Toegankelijkheid zijn de laatste twee jaren opgepakt! Hiermee zijn ze echter niet afgehandeld! Een onderwerp als bewustwording blijft een belangrijk punt van aandacht. Maar niet alleen bewustwording is een onderdeel waar we mee bezig willen blijven. Na het evaluatief overleg met SGH en Bartimeus kan worden geconcludeerd dat het huidige Actieplan Toegankelijkheid voldoende handvatten biedt voor de toekomst om verder mee te kunnen. In ieder geval voor meerdere jaren. Op vele, zo niet alle onderdelen moet en kan nog veel worden gedaan. Een voorbeeld is de nulmeting. Deze kan worden voortgezet waarbij de focus komt te liggen op een nulmeting van publieke gebouwen en/of openbare ruimtes, de verdere ontwikkeling van de website van de gemeente en als laatste maar daardoor zeker niet de minste: bewustwording!! Dit laatste onderwerp zal zich in de breedste zin van het woord ook nadrukkelijk toespitsen op de eigen organisatie, Verder gaan met het bestaande Actieplan Toegankelijkheid op de huidige wijze is de wens van alle betrokken partijen. Hierdoor kunnen we verder werken aan een meer en beter toegankelijk Hengelo.

Wanneer de onderdelen uit het Actieplan Toegankelijkheid verder willen realiseren zal er de beschikking moeten komen over structurele middelen. Hiermee kan structureel formatie beschikbaar worden gewaarborgd waarmee uitvoering worden gegeven aan de onderwerpen zoals opgenomen in het Actieplan Toegankelijkheid. Dit conform de wens van de gemeenteraad.

Financiële Paragraaf

Om toegankelijkheid een vast onderdeel te laten zijn binnen de gemeente Hengelo zal dit moeten worden ingebed binnen de gemeentelijke organisatie. Een voorwaarde hiervoor is het beschikbaar stellen van structurele middelen ter realisatie van ambtelijke capaciteit. De ervaring van de laatste twee jaren leert dat hiervoor gemiddeld twee dagen per week volstaat. Met deze capaciteit kunnen de onderdelen uit het Actieplan voor de toekomst vorm worden geven. Deze kosten zijn structureel.

Daarnaast is er voor (promotionele) activiteiten en onderzoek en/of uitvoering (nulmeting) eveneens structureel middelen nodig.

Met het incidentele bedrag uit 2022 en 2023 wordt een gymzaal toegankelijk gemaakt. Daarnaast moet er eenmalig een bedrag van ca. € 60.000,- komen om de andere twee gymzalen toegankelijk te maken. Hiermee worden er uiteindelijk drie gymzalen goed toegankelijk. Samen met de sporthal in de Hasseler Es, die al goed toegankelijk is, komt het totaal op vier over de gemeente verspreide goed toegankelijke gymzalen/sporthallen.

Bovenstaande is als kostenraming in onderstaand schema weergegeven. De in de raming genoemde onderwerpen zijn de onderdelen uit het Actieplan waar de komende jaren verder uitvoering aan moet worden gegeven, met uitzondering van personeelskosten. Het spreekt voor zich dat er ambtelijke capaciteit nodig is bij de realisatie van de genoemde onderwerpen. De totaalsom van de verschillende onderdelen en de ambtelijke capaciteit is bij elkaar opgeteld € 72.527.

Kostenraming

onderwerp	toelichting	Kosten *	Opmerking(en)
personeelskosten	0,4 fte schaal 11 (twee dagen per week	€37.527,-	Bedrag gebaseerd op kalenderjaar 2022
Promotionele activiteiten	Werkweek bewustwording voor hoogste klas basisonderwijs. Daarnaast	€3.000,-	

	activiteiten bewustwording of acties om toegankelijkheid te promoten. Samenwerking met in- en externe partijen.		
onderzoek	Kosten nulmeting en toegankelijkheidsonderzoek	€2.000,-	Accent voor de nulmeting zal worden verlegd naar de openbare ruimte en dan met name het centrum en de binnenstad
Subtotaal	structureel	€ 42.527,-	
Eenmalig			
Toegankelijk maken 2 extra gymzalen	Per gymzaal kosten ca. € 30.000,- *	€ 60.000,-	Het bedrag is een incidenteel bedrag. Bedrag gebaseerd op prijzen oktober 2022.
Subtotaal	incidenteel	€ 60.000,-	
Totaal	Structureel en incidentele middelen.	€ 102.000,-	

*vanwege de nog steeds onrustige bouwsector, met name voor wat betreft prijzen (deze stijgen nog steeds) is op het moment van schrijven van deze evaluatie niet met zekerheid te zeggen hoe hoog werkelijke kosten zijn voor het toegankelijk maken van vastgoed (gymzalen).

Als laatste en voor de volledigheid. Voor 2022 en 2023 zijn er incidenteel middelen beschikbaar gesteld. Een deel van de middelen uit 2022 is gebruikt. Echter, vanwege de hierboven genoemde redenen is met de uitvoering van het toegankelijk maken van gymzalen niet gestart. Het resterende deel van dit bedrag van €13.300,- is overgeheveld naar 2023 en staat gereserveerd voor huidige kalenderjaar (2023). Hier bovenop is éénmalig een bedrag van € 40.000,- voor 2023 toegekend middels het amendement: drempels verlagen (9 november 2022). Dit bedrag zal grotendeels worden gebruikt voor het toegankelijk maken van gymzalen. Het resterende deel wordt gebruikt voor andere activiteiten die in 2023 worden uitgevoerd,

Voor de toekomst staat het goed toegankelijk maken van andere gemeentelijk vastgoed of openbare ruimte op het vizier. Vooralsnog wordt hiervoor nog geen middelen gevraagd vanuit het onderdeel toegankelijkheid. Er wordt onderzocht of dit kan worden meegenomen in het Integraal Huisvesting Plan, of dat het toegankelijk maken van gemeentelijk vastgoed een onderdeel kan zijn van transformatieplan binnen het sociaal domein. Denk hier bij voorbeeld aan het toegankelijk maken van buurt- en/of wijkcentra ten behoeve van dagbesteding.

In de komende zomernota zal de vraag om structurele middelen terugkomen.

Tot slot

Het Actieplan Toegankelijkheid is een goede manier gebleken om toegankelijkheid en daarmee de inclusie agenda in bredere zin vorm te geven binnen de gemeente Hengelo. Het leidt tot goed overleg met betrokken partijen, de gewenste onderdelen van toegankelijkheid worden geagendeerd en worden opgepakt en uitgevoerd. Daarnaast is er ruimte voor andere extra activiteiten wanneer deze worden aangedragen. Het rolstoelparcours voor de laatste klassen van de basisscholen uit Hengelo is hier een mooi voorbeeld van en heeft zelfs landelijke bekendheid gekregen!

Het is dan ook de bedoeling om verder te werken met het Actieplan Toegankelijkheid!

Volter ten Catestraat

<i>Wat</i>	<i>Waar</i>	<i>Aantal</i>	<i>Breedte</i>	<i>Kosten</i>		<i>Opmerkingen</i>
Ingang gymzaal	Drempel	1	nvt	€	1.500,00 #VERW!	
Nooduitgang	Drempel	1	nvt	pm	€	2.500,00 Prijs opvragen WGW
Deurbreedte	gang-kleedkamer	2	83	€	4.500,00 #VERW!	schuifdeur mag niet dus aanpassen
Deurbreedte	kleedkamer-hal	2	83	€	4.500,00 #VERW!	schuifdeur mag niet dus aanpassen
Deurbreedte	Douche	2	85	€	5.500,00 #VERW!	
Lage spiegel	Douche	4	nvt	€	200,00 #VERW!	
Invaliden toilet	nee	0	nvt	€	12.500,00 #VERW!	Maken in lerarenkamer
				€	27.200,00 #VERW!	excl. BTW